

Ιερές Μονές στη Ρούμελη αφιερωμένες στο Γενέσιο της Θεοτόκου

/ [Ιερές Μονές](#)

Η Εκκλησία μας εορτάζει στις 8 Σεπτεμβρίου το Γενέθλιο της Θεοτόκου. Στην χώρα μας εορτάζουν πολλές Ιερές Μονές. Ειδικότερα στη Στερεά Ελλάδα εορτάζουν ιστορικές μονές, ορισμένες εκ των οποίων είχαν ενεργή συμμετοχή στην Επανάσταση του 1821.

Ιερά Μητρόπολη Θηβών και Λεβαδείας

Ιερά Μονή Γενεσίου της Θεοτόκου Ασωπίας-Προστασία των Χριστιανών

Η Ιερά Μονή Γενεθλίου της Θεοτόκου-Προστασίας των Χριστιανών είναι νεοσύστατη και βρίσκεται στο χωριό της Ασωπίας. Λειτουργεί από το 2003 χάρη στις ενέργειες και τους αγώνες του Πρωτοπρεσβυτέρου π. Κων/νου Γκέλη και του Σωματείου «Χριστιανική Ορθόδοξος Επιτροπή Γονέων»-«Θεοτόκος: Προστασία των Χριστιανών». Σήμερα εγκαταβιώνει πολυάριθμη γυναικεία αδελφότητα υπό

την πνευματική καθοδήγηση του Καθηγουμένου της Σταυροπηγιακής & Συνοδικής Ιεράς Μονής Οσίου Συμεών του Νέου Θεολόγου, Αρχιμανδρίτου κ. Χριστοδούλου.

Ιερά Μονή Γενεθλίου της Θεοτόκου (Πελαγίας)

Βρίσκεται επί του Πτώου όρους σε υψόμετρο 560μ. και σε απόσταση ενός περίπου χιλιομέτρου από την θέση Περδικόβρυση, όπου βρίσκονται τα ερείπια του ιερού του Πτώου Απόλλωνος (4ος αιώνας π.Χ.).

Ιστορικά ακράδαντα στοιχεία, όπως επιγραφή ή τοιχογραφίες ή γραπτά, δεν έχουν βρεθεί. Όλες οι πληροφορίες που έχουμε προέρχονται από την παράδοση και παρουσιάζουν πολλές εκδοχές σχετικά με τον χρόνο, ίδρυση, ιδρυτή και ονομασία της Μονής.

Το Καθολικό της Ιεράς Μονής είναι αφιερωμένο στην Γέννηση της Κυρίας Θεοτόκου και πανηγυρίζει στις 8 Σεπτεμβρίου. Όμως στην περιοχή είναι γνωστή ως Ιερά Μονή Πελαγίας. Διάφορες ερμηνείες δίδονται σχετικά με αυτό. Μία αναφέρεται στην προφορική παράδοση ότι παρουσιάσθηκε η Παναγία στους ποιμένες της περιοχής και τους υπέδειξε να ανασύρουν από το πέλαγος την εικόνα Της. Εξ αιτίας αυτού το εκκλησάκι που κτίσθηκε προς τιμή της Παναγίας αφιερώθηκε στην Γέννηση της Παναγίας με επώνυμο Πελαγίας, δηλαδή από το πέλαγος.

Δεύτερη παράδοση ότι κάποια Ρωμαία Πελαγία ασκήτευσε εδώ και ονομάσθηκε η Μονή της Πελαγίας.

Η επικρατέστερη ερμηνεία, όμως, απαντάται στα υμνογραφικά κείμενα όπου συχνά τονίζεται το πέλαγος της αγάπης της Παναγίας για το ανθρώπινο γένος και δη τους Χριστιανούς, το πέλαγος της ευσπλαχνίας, το πέλαγος των οικτιρμών, το πέλαγος των θαυμάτων και το πέλαγος των χαρίτων και αρετών Της. Οι γυναίκες που φέρουν το όνομα Πελαγία εορτάζουν στις 8 Σεπτεμβρίου. Αυτό επιβεβαιώνει την επωνυμία της Μονής και την διακρίνει από τα άλλα Μοναστήρια της περιοχής που τιμώνται στην Γέννηση της Παναγίας με επώνυμα Λυκούρεση και Προστασία των Χριστιανών.

Η Ιερά Μονή φαίνεται ότι έπαιξε σπουδαίο ρόλο στον απελευθερωτικό αγώνα του 1821. Ηγούμενος αυτά τα χρόνια ήταν ο Ιερομόναχος Άνθιμος Γεωργίου (1799-1843). Όταν οι Βαυαροί το 1833 έκλεισαν με διάταγμα πάνω από 400 Μοναστήρια η Ιερά Μονή Πελαγίας κρίθηκε διατηρητέα, όπως φαίνεται σε έγγραφα, που βρίσκονται στα αρχεία του Κράτους. Στην απογραφή που έγινε το 1837 υπάρχουν Μοναχοί στην Ιερά Μονή από το 1786.

Τον Ιούλιο του 1868 ήρθε στην Μονή ο μετέπειτα Ιερομόναχος Αβέρκιος Καρύδης και επί των ημερών του άνθισε πάλιν η Μονή, αφού έφθασε στους 60 μοναχούς. Με την ευλογία του τότε Μητροπολίτου Ιερωνύμου Βλαχάκη ανοικοδομήθηκε «εκ θεμελίων», το Καθολικόν, το οποίο είχε καταστραφή μάλλον από σεισμό. Στην θέση, λοιπόν, του προϋπάρχοντος ναού αποπερατώθηκε η ανοικοδόμηση του Καθολικού το 1906· ναός πανύψηλος, επιβλητικός, σταυροειδής, με πελεκητή εξάπλευρη πέτρα.

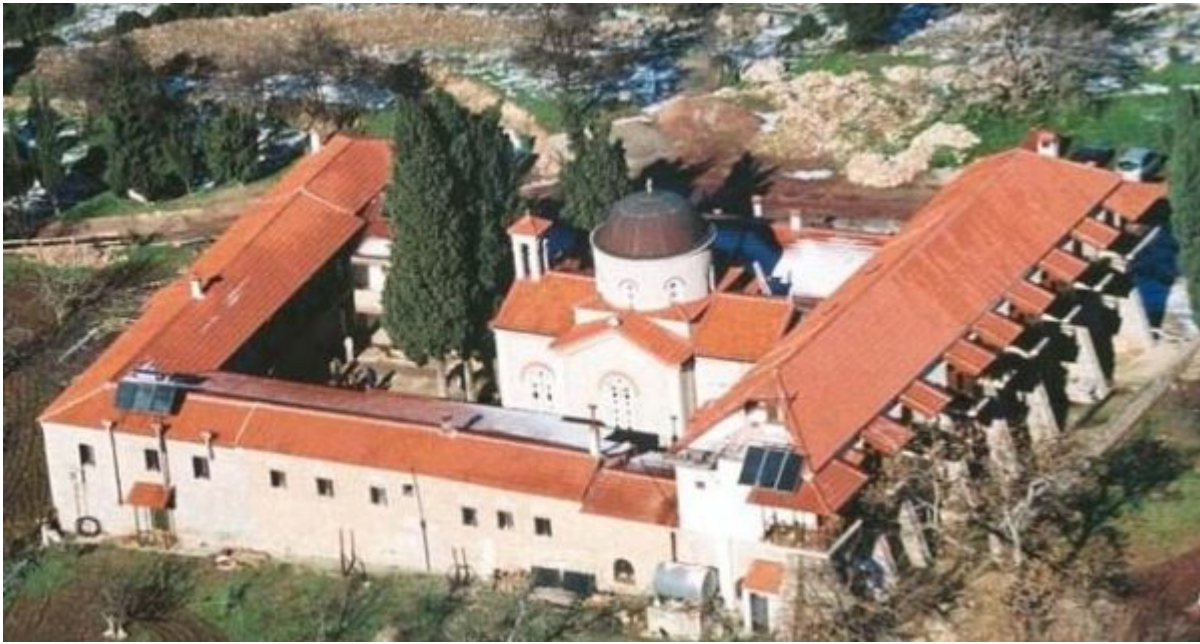
Μετά την κοίμηση του Ιερομονάχου Αβερκίου το 1913 αρχίζει η παρακμή, η Μονή μένει έρημη και χρησιμοποιείται ως καταφύγιο των ποιμένων για περίπου 30 χρόνια.

Τον Ιούλιο του 1968 η Γερόντισσα Μακρίνα Τσιροπούλα, με την ευλογία του Μακαριστού κυρού Νικοδήμου (1967-1981), ανέλαβε την ανακαίνιση της σχεδόν ερειπωμένης Μονής, αφού παράλληλα έκτισε το παρεκκλήσι του Αγίου Αλεξίου ως κοιμητήριο, μετέτρεψε έναν αχυρώνα σε παρεκκλήσι της Αγίας Μάρτυρος Πελαγίας, φρόντισε για τηλέφωνο, δρόμο κλπ. κι όλα ολομόναχη για 19 ολόκληρα χρόνια.

Κι όταν οι δυνάμεις πλέον την εγκατέλειπαν και οι θερμές προσευχές εντείνονταν, τον Ιούλιο του 1987

μια αδελφότητα με Καθηγουμένη την αλησμόνητη και αιμακάριστη Γερόντισσα Φωτεινή Ντέμου (1987-2007) και με τις ευχές και ευλογίες του Μητροπολίτου πρώην Θηβών και Λεβαδείας και νυν Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.

Κυρίου Ιερωνύμου εγκαταστάθηκε στην Ιερά Μονή και ανέλαβε να συνεχίση την εξωραίισή της.

Ιερά Μητρόπολη Φθιώτιδος

Ιερά Μονή Γενεσίου της Θεοτόκου Αντινίτσης

Το Μοναστήρι της Παναγίας της Αντίνιτσας βρίσκεται στις πλαγιές του όρους Όθρυς. Κατά την επικρατούσα άποψη το προσωνύμιό της έχει σχέση με την αρχαία πόλη Αντινοίτισσα που ίδρυσε στην Όθρυ ο Ρωμαίος Αυτοκράτορας Αδριανός τον Β΄ μ.Χ. αιώνα. Το Μοναστήρι καταστράφηκε ολοσχερώς από τις κατοχικές δυνάμεις το 1944. Το καθολικό που καταστράφηκε ήταν ένα χάρμα οφθαλμών όπως υποστηρίζεται από τους μελετητές. Ήταν αθωνικού τύπου, τετρακιόνιος σταυροειδής μετά τρούλλου. Ήταν το αρχαιότερο Καθολικό Μονής μεταβυζαντινών χρόνων που εμμείτο τα αγιορείτικα καθολικά έχουν τον Κωσταντινοπολιτικόν Σταυροειδή τύπον, με πλαγίους χορούς και μικρά τρουλλωτά παρεκκλήσια δεξιά και αριστερά του Ιερού Βήματος. Αντίγραφο αυτό του παλαιού Ναού είναι το σημερινό Καθολικό που ανηγέρθη το έτος 2000.

Από την καταστροφή διέφυγε η θαυματουργός εικόνα της Παναγίας.

Κατά την επανάσταση η Μονή έλαβε ενεργό μέρος και απετέλεσε κέντρο αντίστασης και ορμητήριο των αγωνιστών. Κατά την εθνική ανεξαρτησία η Μονή με βάση το διάταγμα του 1833 του Όθωνος διαλύθηκε και συγχωνεύθηκε με την Μονή Αγάθωνος. Το 1834 την επισκέφθηκε ο Βασιλιάς Όθων, όπως φαίνεται από

την διασωθείσα προσφώνηση του ηγουμένου. Το 1968 από χριστιανούς της περιοχής άρχισε μια προσπάθεια συγκέντρωσης χρημάτων υπέρ της Μονής. Το 1969 άρχισε η ανοικοδόμησή της. Με την φροντίδα του Ηγουμένου κατασκευάστηκαν νέες πτέρυγες και κελλιά, τραπεζαρίες, παρεκκλήσια και χώροι για τη φιλοξενία των προσκυνητών. Στη Μονή φυλάσσονται τεμάχια λειψάνων αγίων τα οποία εκτίθενται προς προσκύνηση.

Ιερά Μονή Γενεσίου της Θεοτόκου Δαμάστας

Στις βορεινές πλαγιές του Καλλίδρομου όρους σε υψόμετρο 740 μ., 23 χιλιόμετρα μακριά από την Λαμία είναι κτισμένο το Μοναστήρι της Δαμάστας, μεταβυζαντινό κτίσμα. Το τοπίο της Μονής είναι απaráμιλλο σε φυσική ομορφιά και μαγευτική θέα. Πολλές οι εκδοχές για την προέλευση του ονόματος της Μονής, επικρατέστερη φαίνεται όμως η εκδοχή ότι προέρχεται από το “δαμάστρα”. Η Παναγία δαμάζει τον πόνο και τα πάθη. Το Μοναστήρι κάηκε πριν από τα χρόνια της Επανάστασης του 1821. Ο ναός σώζεται ακέραιος σχεδόν και έχει ιστορηθεί το 1818, είναι δε σταυροειδής μετά τρούλλου. Την αγιογράφιση του Καθολικού ανέλαβε δι’ εξόδων του ο αγωνιστής της Επανάστασης Ιω. Δυοβουνιώτης όπως μαρτυρεί σωζόμενη άνωθεν της εισόδου του Καθολικού επιγραφή:

*” Ιστορήθη ο παρών θεός καί ιερότατος ναός
της θείας καί Ιερας Μονής της Υπεραγίας Θεοτόκου
διά συνδρομής του Πανεντιμοτάτου*

*Κυρίου Καπετάν Δυοβουνιώτου Αρχιερατεύοντος
του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Ζητουνίου Κυρίου Κου Θεοφάνους
εν έτει 1818 Δεκεμβρίου 15 χείρ Γεωργίου”*

Ούτε η ιστορία ούτε η τοπική παράδοση μνημονεύει τον κτίτορα η το έτος ανιδρύσεως του μοναστηριού. Εκτός από το καθολικό όλα τα άλλα κτίσματα είναι των τελευταίων δεκαετιών. Είναι ένα επιβλητικό κτιριακό συγκρότημα στο οποίο ξεχωρίζουν, ο μεγαλοπρεπής ξενώνας, το κωδωνοστάσιο, η εικόνα της Βρεφοκρατούσας Θεοτόκου, το ηγουμενείο, το αρχονταρίκι και ο προαύλιος χώρος με την εξέδρα τις κρήνες και το παρεκκλήσιο των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης δωρεά του ζεύγους Δημητρίου και Ελένης Καραγκούνη.

Ο ναός είναι άγνωστο πότε κτίσθηκε, έχει τη μορφή σταυρικής βασιλικής μετά τρούλλου, οκτάπλευρος συμμετρικός. Η εικόνα της Παναγίας είναι θαυματουργή, έργο του 16ου αιώνα, φέρει επένδυση επάργυρη του 19ου αιώνας (1892). Το Μοναστήρι έλαβε μέρος στην επανάσταση και πολλοί μοναχοί του έπεσαν στα πεδία των μαχών. Στην προσφορά της Μονής κατά τους χρόνους της Επαναστάσεως του 1821 αναφέρεται η εγγχάρακτος επιγραφή που υπάρχει στο προαύλιο της Μονης και αναφέρει:

“Η ΙΕΡΑ ΑΥΤΗ ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΤΗΣ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΔΑΜΑΣΤΑΣ ΔΙΕΔΡΑΜΑΤΙΣΕ
ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΤΑΤΟΝ ΡΟΛΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ
ΤΟΥ 1821 ΠΕΡΙΘΑΛΨΑΣΑ ΤΟΝ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΝ ΓΙΑΝΝΗΝ
ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΕΝΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ
ΤΗΣ ΧΑΛΚΟΜΑΤΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΑΣΑ ΠΑΝΤΟΙΟΤΡΟΠΩΣ
ΤΟΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ ΔΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΣ ΤΟΥ
ΣΥΧΝΑΚΙΣ ΚΑΤΑΦΕΥΓΟΝΤΑΣ ΕΙΣ ΑΥΤΗΝ
ΘΥΣΙΑΣΑΣΑ ΤΟΝ ΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΑΥΤΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΝ ΝΕΟΦΥΤΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ
ΤΗΣ ΑΛΑΜΑΝΑΣ ΚΑΙ ΠΥΡΠΟΛΗΘΕΙΣΑ ΥΠΟ
ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΩΣ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΝ ΤΩΝ ΔΙΩΚΟΜΕΝΩΝ
ΕΙΣ ΑΝΑΜΝΗΣΙΝ ΠΑΝΤΩΝ ΤΟΥΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΙΩΝΙΟΝ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΝ ΑΝΗΡΤΗΤΑΙ
Η ΠΛΑΞ ΑΥΤΗ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΥΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ κ.κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΤΟΥ ΤΗΝΙΟΥ ΕΝ ΕΤΕΙ ΣΩΤΗΡΙΩ 2001”

Το 1833 διελύθη η Μονή χάνοντας και την περιουσία της. Επανιδρύθηκε και μετατράπηκε σε γυναικεία τα τελευταία χρόνια. Σήμερα είναι ένα ακμάζον

πνευματικό κέντρο.

Ιερά Μονή Γενεσίου της Θεοτόκου Δαδίου Αμφικλείας

Σε υψόμετρο 800 μ. και πάνω από την Αμφίκλεια βρίσκεται από το 1755 το Μοναστήρι της Παναγίας της Γαυριώτισσας (από το δένδρο γάυρος πιθανώς). Το καθολικό είναι ναός ελλαδικού τύπου, επισκευασμένος, τρίκλιτος με ψηλό τετραγωνικό τρούλλο. Έχει θαυμάσιες τοιχογραφίες όχι όμως καλά διατηρημένες. Το έτος 1756 αγιογραφήθηκε και ανακαινίσθηκε ο ναός όπως μαρτυρεί εντοιχισμένη επιγραφή:

“Ανηγέρθη το παρόν κτίριον επί έτους 1755, Σεπτεμβρίου 22 ηγουμενεύοντος Ζωσιμά ιερομονάχου, διά χειρός μαστρο Ιωάννου του Ζαγοριάδου 1755”.

Επίσης μια άλλη επιγραφή άνωθεν της θύρας του προνάου μας πληροφορεί ότι:

“Ιστορήθη ο παρών θείος και ιερώτατος ναός της θείας και Ιεράς Μονής της Υπεραγίας Θεοτόκου διά συνδρομής και δαπάνης του πανοσιωτάτου αγίου καθηγουμένου κυρίου Γυναδίου επί αρχιερατείας του θεοφιλεστάτου κυρίου Θεοκλήτου, ιερατευόντων δε Παρθενίου, Ραφαήλ, Γαλατίου, Νεκταρίου, Ανθίμου των ιερέων”.

Κατ’ αναλογία από άλλη επιγραφή εξάγεται ότι ιστορήθηκε ο Ναός το ίδιο περίπου έτος 1755.

Η Ιερά Μονή εορτάζει και την 6η Αυγούστου.

Ιερά Μητρόπολη Αιτωλία και Ακαρνανίας

Ιερά Μονή Κατερινούς Το Γενέσιον της Θεοτόκου

Το ιστορικό μοναστήρι βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του Αρακύνθου. Η πρώτη γραπτή μαρτυρία είναι του 1770, αλλά αρχειακές πληροφορίες μεταφέρουν την ίδρυσή του πιο παλιά. Το 1979 κατεδαφίστηκε το παλαιό καθολικό και υψώθηκε νέο. Το μοναστήρι παλαιότερα είχε σπουδαία βιβλιοθήκη. Σήμερα το διακονεί γυναικεία συνοδεία.

Ιερά Μονή Ρέθα Γενέσιον της Θεοτόκου

Το ιστορικό αυτό μοναστήρι είναι φορτωμένο μνήμες από τα φημισμένα προσκυνηματικά πανηγύρια. Με τον πρωτότυπο για την περιοχή αρχιτεκτονικό τύπο και την πλούσια και σπάνια εικονογράφηση (ο τροχός της ζωής, ο κυνοκέφαλος άγιος Χριστοφόρος, ο εσταυρωμένος μοναχός, ο άγιος Βάρβαρος) θεωρείται από τα αξιολογότερα μοναστικά κέντρα της Ακαρνανίας. Πρόσφατα εγκαταστάθηκε μικρή γυναικεία αδελφότητα.

